

A szerkesztő lakása:

Rimaszombat, János-utca 54. szám. Ide intézendő a lap szellemi részét érdeklő minden közlemény és levelezés.

Bélyegtelen levelet nem fogadunk el.

Kéziratot nem adunk vissza.

Az előfizetés díja

Egész évre 4 frt.
Fél évre 2 frt.
Negyedévre 1 frt.

Tanítóknak egész évre . 2 frt.
" fél évre 1 frt.
Egyes szám ára 10 kr.

GÖMÖR-KISHONT.

VEGYES TARTALMU HETILAP.

MEGJELENIK MINDEN CSÜTÖRTÖKÖN.

Kiadó-hivatal:

Rimaszombat, Pokorágyi-utca 1. szám a. a könyvnyomdában — Ide intézendők a kiadóhivatali előfizetés, hirdetés, nyilttér és egyéb felhatalások.

A hirdetés díja:

Egy háromhasábos petisitor térfogata 6 kr.
Bélyegdij minden beiktatás után 30 kr.

Nyilttér:

Egy sor 20 kr.

Előfizetést elfogad a „Gömör-Kishont“ kiadóhivatala, nemkülönben minden hazai postahivatal. Az előfizetés legezészerűbben posta-utalvány útján eszközölhető. — **Hirdetést** csak a kiadóhivatal vesz fel.

Az italmérési jog és a községek.

Lapunk mult számában a fentebbi cím alatt elmondtuk nézetünket azon eljárásról, melyben az italmérési jog bérbeadása körül az egyes községek részesülnek. E megjegyzéseinkre a viszonyokkal teljesen ismerős helyről a következő felvilágosító sorokat kaptuk:

„E becses lapok mult hó 27-iki számában a fentebbi cím alatt megjelent cikkre szolgáljanak némi felvilágosításul a következők:

Az italmérési jog folyamatban lévő hasznosítási munkálatait, valamely tetszés szerint idézett elvont nemzetgazdasági elvből tárgyilagosan bírálni és elítélni nem lehet, mert a hatósági intézkedések kritikája csak abból az egyetlen szempontból indulhat ki, hogy a támadott eljárás törvényes-e? Mivel a hatóságok nincsennek hivatva közgazdasági elvekkel experimentálni, hanem egyetlen kötelességük a hatáskörükbe eső törvényeket és törvényes intézkedéseket a törvény célzatának megfelelően, kellő szabatosággal végrehajtani.

A cikk abból a föltételből indul ki: ha a szóban forgó jog hasznosításánál a községeket egyesek fölött előnybe kell részesíteni.

Ez a követelmény nemcsak méltányos, de a törvény is egyenesen ezt rendeli, a midőn megengedi, hogy a községek az adóbeszedés jogát a megállapított jövedelmekért a szeszre nézve 20 %-tel olcsóbban vehessék ki, a többi fogyasztási és italadó kezeléscéért pedig 2—10% közt változó jutalékban részesüljenek.

Ez a kedvezmény azonban csak az egyezkedési uton érhető el. E cikk írójának tudomása szerint igen sok község élt, és él is e jogával, mely esetben a községek semmi luza-vonának kitéve sincsenek, hanem a megerősített szerződések nekik jóváhagyva nyomban kiszolgáltatóknak.

Ha azonban a község az adóbeszedési jogot egyezkedéssel meg nem váltja, s ennél fogva a hasznosítás az árverés útjára tereltek, akkor természetesen a magasabb ajánlat a döntő, s az eljáró p. ü. hatóság mindaddig, míg a kipuhatolt érték el nem éretik, nem igen siet a szerződés megerősítésével; s ha másképp járna el, kötelességét sértené meg, mert végre is valamely árverésre boesított tárgynak, a jognak valódi értékét a verseny döntheti el: ezen a téren már a törvény a községeknek sem biztosít előnyt, és

igy abban — mint árverező felek — nem is részesíthetők.

Ez röviden az eljárás, mely megfelel a törvénynek, s ez uton a községek törvényes érdekei megóvhatók is; ha azonban utóbbiak bármely, igen gyakran ismeretlen indokokból elmulasztják a méltányos egyezséget, akkor indokolt panaszra okuk sem lehet.

Ami végre beszédesi körök alakítását illeti, azt a törvény csak abban az esetben rendeli el, ha a községek az adóbeszedés jogát, — vagy akár a kizárólagos szeszitalmérési jogot is — a kipuhatolt összegben meg nem váltják s az egyes községekre már akár jelentéktelenségük, akár egyéb okok miatt, egyenkint bérlő sem találkozik.

Azt hiszem, nem érzi magát sértve a 27-iki cikk írója, ha fölteszem róla, hogy aligha föl nem lázadna hazafisága és jogérzete, ha azt tapasztalná, hogy a p. ü. hatóságok ebben az irányban nem tennék meg kötelességüket, és az ő mulasztásuk miatt ily községekben a hasznot se az állam, se a község nem szedné, hanem az egyes egyéneknek mintegy martaléku dobathatná oda.

Ezek azok a törvényes szempontok, melyek a p. ü. hatóságokat a kérdésben forgó ügy körül vezérlik.

Fenti magyarázó sorokra magunk részéről annyit jegyeztünk meg, hogy mult hó 27-iki számunkban az italmérési jog és a községek című cikkünkben, midőn e kérdést tárgyaltuk, nem a hatósági intézkedések bírálata volt célunk, hanem az eljárási rendszer hátrányainak kimutatása, mert az eszünkbe sem jutott, hogy a hatóság eljárásának törvényessége felett mondjunk bírálatot.

Célunk egyedül a községek érdekeinek védelme volt, különösen azok ellen a bérlő szövetkezetek ellen, melyek az egyezkedések sikerének is útját állják, mert épen a fenti magyarázó sorokban említett „kipuhatolt“ érték meghatározását teszik nehezzé az által, hogy a községek ajánlatai ellenében zárt ajánlatokkal lépnek fel és ez által folytonos érték hullámlást idéznek elő.

Már pedig az állam azt az értéket fogadja el, a mely legelőnyösebb, legmagasabb, s a mennyiben az a követett eljárás mellett egyik pil-

lanatban sem mondható véglegesnek, a községek egyezkedési uton kedvezményhez alig juthatnak.

Ha pedig egyezkedési uton a községek céljaikat érhetnék, akkor nem kellene reájok nézve is árverést kísérteni meg, mert az árverésen csakugyan nem lehet kilátás azután arra, hogy a községek előnyben részesüljenek.

Egyébiránt a fenti magyarázó sorokban világosan kijelenti a t. ezikkirő ur, hogy a törvény is a községek előnyét hangsúlyozza, ezikkünk tehát e kérdésben a törvény szellemének érvényesülését helyes alapon kívánta, mi azonban az eljáró hatóságok kétségbe vonhatlan hazafisága s jogérzete mellett is csak igen kevés esetben érhető el, mert az eljárási rendszer alapján helytelen.

Ezeknél fogva nincs okunk reá, hogy mult számunkban e kérdés tárgyalásánál előadott nézeteinket megváltoztassuk.

Gömör-Kishont t. e. vármegye ipara.

(Folytatás.)

Az *agyaipar* fejlesztésére igen jelentékenyen hatott a kereskedelmi muzeum által a mult évben tartott „agyag-, ezement-, aszfalt- és köipar-kiállítás“, melyen gyárosaink és iparosaink majdnem kivétel nélkül mind résztvettek. Ki kell emelnünk, mint azt ezen resortba tartozó, a kályhagyártással foglalkozó *tamásfalusi Andrik Sámuel* ezéget, kinek kiállított darabjai tetszésben részesültek. A *zsaluzásnyí tüzoltó* téglagyárosoknak sincs okuk panaszra az évi jelentés szerint, amennyiben jóhírű ezikkük keresett s jó piacczal bír, úgy hogy néha a keresletet sem képesek kielégíteni.

Megemlékezünk megénk egy új vívmányról is, t. i. a gróf Forgách-féle *kórkői* uradalomban egy *tábla-üvegyár* létesített, mely működését 1892. év tavaszán kezdte meg. Ez évben az üvegyár egy légszusz kemencével s belga nyújtással már is fel van szerelve, egy második légszusz kemence építése szintén foganatba vétetett. A gyár évi termelési képessége 50 waggon tábla-üveg.

A gyárszerű faiparnak képviselői nálunk a gőz- és vízfűrészek. Van azonban két oly telepünk, mely nem csupán fűrészeléssel, hanem kész faárak feldolgozásával, illetve előállításával foglalkozik, u. m. az *első gömöri mufa-ipartársulat Pelsőzön*, és a gróf Forgách-féle *kórkői* (Mária Erzsébet) *fagyapot és faáru-gyár*.

Papiriparunk méltó társa vasiparunknak.

Az *első magyar papiripar-részvénytársaság* gyárai a versenyképesség legmagasabb fokán állanak, s termé-

latot a holtakkal. Azoké a jövő a kik fentartják a kapcsolatot a múlttal.

S bizony, bizony, igazán a halottak napjának komor hangulata fog el, mikor ép a magyar nemzetben látjuk a történelmi érzék gyöngöcségre való megfoghatóságát. A mai nemzedék, mintha teljesen elszakadt volna az előző nemzedéktől: eszmeköre, világ-nézete, nemcsak új, hanem idegen s semmiképp sem természetes fejlődés a mult alapján. Még a pusztá emlékezés is ritkává lett s a hol meg van is, hiájával a kegyeletnek, mely megtermékenyítse, hogy erkölcsileg gyümölcsözök.

Bizonnyitást kívántok? Kell-e világosabb bizonyosság, mint a honfoglalás megünneplésének száználmas története? Kell-e reá világosabb bizonyosság, mint a Rákóczy sirja, mely Rodostóban roskadozik, mint Mátyás király szobra, a mely nincs sehoh? Kell-e rá nagyobb bizonyosság, mint a nemzeti élet amaz ellanyhulása, mely egy ezer év ragyogását és gyászát muzeumi kuriozumnak tekinti s a magyar állam történetét 1867-től kezdé számitgatni?

Pedig épen itt ezen a földön, melynek minden röge hősök és martyrok vérevel van megszentelve, ép nekünk, a kiknek annyi mindent a visszaforgatásunk a múlttól s annyi mindent kérnünk a jövőtől: nekünk volna legnagyobb szükségünk rá, hogy emlékezéssel, kegyelettel, hűséggel felnyissuk a bemohosodott kripták zárait és a holtakat egyívő sorakoztassuk az élőkkel, — megküzdzeni a *nemzeti lét nagy harcát*. Nekünk volna a legnagyobb szükségünk rá, hogy újra meg újra felélesszük a mult ragyogását, hadd világítsa meg az utat, a melylyel ledönthetetlen kaput nyithatunk a — *jövendőbe!*

T Á R C Z A.**Temetőben.**

Mi is hozott most engemet ide,
Suttogjátok el szendegő porok?!
Talán lelkeim feldult világa,
Mint a tenger bősülden háborog.

Vagy kiégett szerelmi esillagom
Kisded sirhant sötét mélyébe lent.
Kiért egykor áldoztam életem,
S most átkoztam ezt a sivár jelent?!...

Vagy talán a kegyelet érzete,
Mely a sírok felett könyvet fakaszt,
Míg sugva hull alá a lomb, levél,
Az ősz derétől megsárgult haraszt?

A kegyelet s a te esodás erőd
Világokat fentartó szeretet,
Ki míg világot gyujtsz szívembe föl,
Könnyezni hagysz a porladók felett!...

Zubó Kálmán.

Halottak napján.

Az élők kimentek a temetőbe, virágokat szórtak s koszorukat helyeztek a sírok fölébe és méceseket gyujtottak a halottak emlékezetének. Szép szokás, a kegyeletnek ez az ünnepi bizonyítása; oly szokás, melynek mély jelképi jelentősége van. Jelenti azt, hogy a sírnál

nem szakad meg minden kötelék, se földi nyüzsgés, meg a már árnyékvilág közt a sír mesgyéjén át is kapcsolatot fon a kegyelet és a megemlékezés.

A jelen a multon épül. Hitünket, meggyőződésünket, ismeretünket értelmünk nem csupán a ma jelenéséből állapítja meg; egy történelmi fejlődés eredménye mindez, nemzedékről nemzedékre szálló örökség, mely sokféleképpen módosul, de lényegében ugyanaz marad. — *A mai ember a tegnapi ember folytatása; az, a ki volt, tudását, vágyait, hitét, szeretetét öröklül hagyta arra, a ki van.* Az egyént elnyeri a halál rejtelmes birodalma, de a faj egy láncolatossá egész, mely a mint a nemzedékek egymásután letűnnek, csak történetet jegyez, nem vénül.

Bizonnyal fennáll az élők kapcsolata a holtakkal. Ezt a kapcsolatot senki sem rázhatja le magáról, még az Istenagadó sem, a ki nem hisz a tulvilágban és a feltámadásban. A történelem utójára is világos nyelven beszél s megmutatja, hogy az emberiség fejlődésében nincs szakadás. A kik a természet rendeletei szerint elmennek pihenni amaz álomtalan éjszakába, a melyből nincs többé ébredés, eszméikkel, nemes és nemtelen indulataikkal tovább élnek az utódokba.

Jaj az olyan népnek, a melynél ennek a kapcsolatnak az érzete meglazult vagy épen kiveszett. A hol az ősök csak halottak, a kik porrá lettek, a hol a mult csak eltűnt idő, mely belevesztett a végtelenségbe. A hol a hagyományok fonala megszakadt s az eszmék és vágyak együtt vannak eltemetve hőseikkel és vértanúikkal. Az erős történelmi érzék, a népek életre valóságának bizonyítéka és biztosítéka. Azoké az élet, a kik fentartják a kapso-

keikkel utat törtek maguknak a keleti piacokon is. — 1890. évben a bécsi, mult évben a temesvári kiállításban részvétel elsőrangú kitüntetésben. Nagy-szlabosi és masznikói gyárban, valamint a horkai cellulose gyárban a különben is korszerű technikai berendezésben mi változást sem eszközölték, azonban a kedvezőbb üzletmenet és kelendőség folytán a termelt mennyiség növekedett. Előállítá ott 2,219700 kgr. iró-, fogalmazási, nyomda s esomápoló papír 665910 frt értékben. Munkásainak száma 213 férfi, 137 nő.

Gyárky Pál papírgyára Tiszolcson, berendezését a lefolyt időszakban is bővítette, fejlesztette, ennél fogva a termelés növekedett. Feldolgozott 1000 g. rongyot, 800 g. selejtpapírt és 200 g. cellulost; termelt 1400 g. papírt, u. m.: közönséges esomápoló, papírzsácko, papírkárpit gyártására alkalmas, valamint finom vászon, divatelmék s selyemárak esomácolásához, boríték s patronkészítéshez stb. való papírt. Munkásainak száma 25. A temesvári kiállításon elismerő oklevéllel kitüntettetett.

Rozser Gyula nadabulai gyára esomápoló papírt készít. A gyár versenyképességének fokozására új papírgépet szerzett be, mely azonban csak 1893. év tavaszán fog felállíthatni. Működésében az eszközölt átalakítások (új helyiség építése) hátráltatták, azért nem is termelt annyit, mint az előző évben. Munkásainak száma 17, köztük 8 nő. Ez iparteletől Nadabula községen keresztül a megyei uthoz vezető ut, elhanyagolt rosz karban van, ennek helyreállítására felhívjuk az illetékes hatóságok figyelmét.

A **rochfai** telep — mint értesülünk — kényszereladás útján más birtokos kezébe jutott, az oehinai papírmalom tüzvész áldozata lett.

Kamaránk **malomipara** szintén szép gyarapodást nyert. S így ma Putnokon, Rozsnyón és Rimaszombatban vannak nagyobb malmok, melyek technikai berendezésükkel, gyártmányaikkal s kereskedelmi vezetésükkel teljesen a kor színvonalán állanak, s törekvéseiknek sikerült a lefolyt évben Galicziában mind nagyobb piacot s jó hirt teremteni a magyar terményeknek.

Serényi Béla gróf putnoki műmalmának az üzemképességét tetemesen fokozta s berendezése a technika vívmányainak teljesen megfelel. A Sajó folyó vizerejét használja, azonban kellő vizállás hiánya esetében 100 indikált lóerejű compound-géppel dolgozik. A lefolyt évben új termény- és lisztraktárt emelt, mely a malom-tőpülettel elevátorral van összekötve. Örlött 51000 g. árut.

A **Schlosser K. L.-féle** első magyarhoni **mámalom és gömbölgő árpadara-gyár** részvénytársaság **berzéti** telepe 1891. évi január elseje óta részvénytársaság tulajdona. Hajtó erő: víz, berendezése most 6 köre járó és 5 hengerekkel álló lisztkészülék, 11 drb árpadarát készítő u. u. Holländer. Hogy a vízierőben netalan beálló esőkésés az üzemet ne akadályozza, 70 lóerejű compound-gép állított fel. Feldolgozott 18873 mm. lisztet és árpadarát, mely mennyiség jóval nagyobb az előző évinél.

A **Dickmann Testvérek rimaszombati** gőzmalma egy 50 lóerejű gőzgéppel, 4 pár kő és 3 kettős hengerekkel működik. Feldolgozott 14000 mm. buza és rozs.

Megemlékezünk még a **háziiparról**, mely azonban sajnos hanyatlóban van. Ez utóbbi téren sikeres tevékenységet fejt ki **Hoffmann Miksa** Jólsván; ugyanis tapasztalván, hogy a negyvenes évek óta üzött pokróczkészítés tönkremenőben van, ezt megakadályozandó, már 1884. évben 9—10 családnak nyújtott évente 8—9 havi foglalkozást. Ő a környékbeli nyers magyar gyapjút összevárosolván, nagy fáradsággal, kitartással s áldozatkészséggel, odáig fejlesztette a dolgokat, hogy e családok általa adott nyersanyagból most már nemesak, mint régebben fehér-árut, de színeseket, sőt ágy elé való pokróczokat, ablakpárnákat az igényeknek megfelelően készítenek. Ujabbán oly pokrócz ezikkel is készítet, mely hazánk déli határszélén lakó horvát nemzetiségű köznép részére szállíttatik, s ott oly kedveltségben részesül, hogy az enemű külföldi árukat már egészen kiszorította.

E folyton fejlődő háziipar hátránya, hogy a gyapju viteldija magas, s a Szepességről Jolsvára bécsi mázsánként 35 krral kerül többbe, mint Budapestre, továbbá ugyancsak nyomja a kész árut is a magas viteldij, mert 10 bécsi fontos pokrócz Zágrábra 30, Eszékre 35 krajczárba kerül.

A házi iparnak ily irányban való fejlesztése nemcsak szükséges, hanem mint a konkrét eset mutatja, gyakorlatilag is kivihető. **Hoffmann Miksa** vállalkozó érelvesztetékénységgel ma már 7 mesternek, 4 segéd és 6 tanoneznak, s az ezek mellett dolgozó 20—25 napszámonek adott rendes foglalkozást. S hogy mily megfelelő munka készül ez uton, bizonyítják a kiállítási kitüntetések, melyekben a budapesti, pécsi, kölni, aradi, bécsi s zágrábi kiállításokon részesült.

Dicséretre méltó kezdeményezést indított meg hasonlirányban **Gyárky Pál**, a tiszolezi papírgyár tulajdonosa. Ő szintén gyapju-pokrócz készíttéssel akarja a szegény lakosságot foglalkoztatni. — Ugyancsak nevezett a **kosárfonás és seprőkészítéssel** is foglalkoztatja a Tiszolc körüli községek lakosait, sőt **kőfejtést** is szándékozik üzni.

Kuchta Dániel tiszolezi kereskedő pedig faedényeket, kádakat, kosarakat, seprőket, kanalakat, orsokat, fogaskerekbe való gyertyánafogókat stb. készíttet, melyeket házi iparilag hoz forgalomba. Ezek értéke — állítólag — 60,000 forint. A minőség igen kiváló, habár az értékesítés a lefolyt évben lanyhább volt, minek oka a kellő nyersanyag és tőke hiánya. E házi iparezikkek leginkább az alföldön értékesíttetnek s a készíttmények a **temesvári és szegedi** (faipari) kiállításokon ezüst éremmel tüntetteték ki.

E házi iparágak felkarolása volna leginkább hivatva Gömörmege északi részén lakó szegény nép megélhetési viszonyainak javítására. Mert e népnek nincs elegendő és jó termőföldje, s silányabb termésű években megdöbbenve olvassuk róluk a „felvidéki inségesek“ szomorú jelzőjét.

A **fégyenczipar** kis terjedelmű, nálunk csak a **rimaszombati** kir. ügyészség felügyelete alatt álló rimaszombati fogházban foglalkozik 20—30 fogoly **kosárfonással**. A kész kosarakat részint a nagy-maroszi erdőgazdálkodásig szállítják, részint pedig a helyi piacon lesznek értékesítve. Előállított 8 darab gyermekkoesi és böleső, 31 darab fáskosár, 431 darab ruha- s üveg-kosár, 2277 darab gyimőleskosár, összesen 1052 frt értékben.

A jelentés befejező szakaszai a kereskedelmet, közlekedésügyet, bank és hitelügyet tárgyalják, mintegy összesítve az előbb eladottakat. El nem mulaszthatom

befejezésül ide igtatni a jelentés költői lendületű sorait, melyekkel a munkások helyzetét a tőkével szemben tárja elénk, rámutatva a szocialistikus problema elleni küzdelem elhárítására.

„Közgazdasági viszonyaink javulásánál anyagi helyzetünk erősödésénél fogva a kamaránk kerületében lévő munkások megélhetési viszonyai is javulnak. Kétségtelen nagy fontosság ez ügyben ama két törvény, a mely az elmúlt év törvényhozói működésének két legkimagaslóbb alkotása, t. i. az ipari munkának vasárnap szüneteléséről s az ipari és gyári alkallmazottaknak betegség esetében való segélyezéséről szóló törvények. E két törvény nemcsak szocialistikus és humanistikus, de a közgazdasági szempontokból is egyaránt fontos. Szocialistikus szempontból is fontos és ezt az irányt töltik elvitatni nem lehet, mert a munkásosztály érdekében és védelmére a munkaadók kényszerítő bevonásával és a segélyekhez való kötelező hozzájárulások kimondása mellett hozattak. E két törvénnyel mi is beléptünk azon államok sorába, a melyek a szocialistikus bajok gyógyítását tüzték az állami feladatok sorába. De humanistikus indokokból is fontos ezeket fog e két törvény megvalósítani: a legszegényebb, legnépesebb és a tulajdonképeni produktív osztály tagjainak a vasárnapi napon pihenést, szórakozást szerez, s egészségüket, életüket gyógykezelésük biztosítása, s betegségük tartama alatt segélyben való részesítésük által a nyomortól s a koldusbotra való jutástól megóvja. A legnagyobb örömmel azonban közgazdasági szempontokból üdvözöljük e két, különösen pedig a beteg-egélyzési törvényt. Ettől reméljük általában a halandóság és különösen a gyermek-halandóság magas százalékának esökkenését, népességünk nagyobb szaporodását, munkaerő és munkaképesség nevelését és megővését.“

Üdvözöljük e helyről a miskolci kereskedelmi és iparkamara áldásos működését és köszönetet szavazunk közönségünk nevében is a kamara tisztviselői karának azon kitartó buzgalomért, melylyel hozzájárul állami nagygyűlés fejlődésünk felépítéséhez! Így teljesül be majd a „legnagyobb magyar“ femininális jóslata, hogy: „Magyarország nem volt, hanem lesz!“

Kossuth Lajos üdvözlése.

A mult hó 27-én tartott vármegyei közgyűlés alkalmával a vármegye elhatározta, hogy Kossuth Lajos száműzött hazánkfiát születése 90-ik évfordulója alkalmával üdvözli. Hámos László főispán ez alkalommal következő szép beszéd kíséretében mondotta ki a közgyűlés határozatát:

„Mélyen tisztelt közgyűlés!

Szentiványi Árpád országgyűlési képviselő s megbízottsági tag ur által folyó évi október hó 11-én megtartott állandó választmányi ülésen szóval, azóta pedig Putnoki Mór, Kubinyi Géza országgyűlési képviselők; Diószeghy Zsigmond és Molnár József megbízottsági tag urak által írásban azon indítvány lett beadva, hogy a mai napon megtartandó vármegyei közgyűlésen Gömör-Kishont t. e. vármegye közönsége Kossuth Lajost hazánk nagy fiát és történelmi alakját, kinek nevéhez hazánk történelme hervadhatatlan érdemeket fűzött, melyek őt a multban szerzett érdemeért pártkülönbség nélkül a magyar nemzet előtt a kegyelet és tisztelet tárgyává tették, ezen kegyelet és kifejezéseül 90-ik születése alkalmából üdvözölje.

Tisztelt Közgyűlés! Tagadhatatlan az, hogy nagy és hervadhatatlan érdemek azok, a melyeket hazánk ezen nagy történelmi alakja, s lánglelkű fia a multban, a magyar nemzet történelmében most már megörökítve, a szabadelvű eszmék, hazánk összes polgárainak egyenjogúsítása és a szabadságharc vezetése körül szerzett; ezen érdemek oly nagyok, hogy azoknak emléke őt minden magyar ember előtt a kegyelet tárgyává teszik. És ámbár az 1867-ik évi kiegyezés és alkotmányunk helyreállítása óta a nemzet, s így Gömör-Kishont-vármegye közönségének meggyőződésével is, ellentétes állást foglal el, tudva azt, hogy vármegyénk közönsége hazánk alkotmányához és a kiegyezés tényéhez törhetetlen ragaszkodással viseltetik. — mindazonáltal tekintve azon kegyeletet és tiszteletet, melyet nagy hazánkfia a fentjelzett időszakban teljesített, halhatatlan tettei által szerzett, meg vagyok győződve, hogy a vármegye közönségének érületét fejezem ki akkor, midőn a beadott indítványoknak megfelelőleg kimondom, hogy hazánk nagy történelmi alakjának, Kossuth Lajos hazánkfiának a multban szerzett nagy érdemeit elismerve, iránta a kegyelet és tisztelet érzelmeit kifejezésre juttatva, 90-ik születésnapja alkalmából a közgyűlés részéről intézendő üdvözlő iratban üdvözölni méltóztatnak.“

Helybeli hírek.

Halottak napja. „Szomoruan zúg-búg a szél; Csendről, nyugalomról beszél. . .“ A lélek, a kedély boruja elkövetkezett, — meghozta a komor ősz. Az ég remek azurját szintén ólom szürkés lepel takarja, a fáradt földet ellepi a esillogó dér; majd megerednek az ég esatornái, esatakosan moeskosan járunk-kelünk a fekete utcák hosszában. — A fák sűrű lombozata ritkulni kezd, a levelek elsárgulnak, lehullanak, s a sivára égnek meredő ágak között rémesen zúg, fájdalmasan sív a csipős, dermesztő éjszakai szél. . .

És nem esoda, ha némely életből éveket öl el egy-egy ősz, s a végtelenség látszó töl elérkezésének gondolata is meg-megborzongat, a bánat egy különös nemét fészkel be a kebelbe.

Ime itt a nap, melyet elhunyt kedveseink drága emlékének szentelünk. — Megnyílnak a temető kapui. A nap sugarai áttörnek a ködös légkört, s egész napon gyönyörű tavaszi időben zarándokol kifelé a sirkertbe a busongó, kesergő néparadat, ki-ki lerója a kegyelet, az emlékezet adóját.

A moh és bozót benőtte hantok ma esinosan, gondolva ontják a mécesek ezreiből szétáradó ténysugarakat, melyek a sirhantra boruló szomorú fűz sárguló ritkuló levelei között átszűrődnek s a párával telt légkört megszinesítik.

Az örök béke, a rémes nyugalom esőndes helye lassan-lassan benépesül az enyészett, a hervadás napjának fordulóján: Kegyeletlen, gondatlan csoportok felesendülő

kaczajára esőndes, elfojtott zokogás adja meg a fájdalmas viszhangot. . . . — A néma temető néma sirhantjait elborítja a fényár, s mi, kik a kegyelet látványosságának esőndes szemlélői vagyunk, nem tudjuk, hogy egy-egy dombocsa egész világot, egy-egy emberélet boldogságát rejtegeti a mélyben. Az itt-ott felhangzó, szivetrázó zokogás egy emberéletre való keserű bánatot ont ki, s a lassu enyészett képe a temetőkert ilyenkor, bánatosá tesz, önmagunkba szállunk, sajnáljuk a nyugovókat s talán mégis kívánczunk oda, hol esőndes lesz a pihenés. „Hisz“ odalent már nem fáj semmi.“

És meg-megszólal a bánatos szív, a fájó emlékek, melyek e gyásznapon egytől-egyig felujulnak, megnyilatkozást keresnek.

Mélyeséges áhitattal fohászodik, sir, könyörög a szülő, gyermek, testvér, rokon, barát. Zokogva igyekszik leesdeni az ég áldását arra a kicsi hantra, mely mindent elfed: bűt, örömet és szerelmet!

És megkondulnak a harangok. . . . A hivek buzgó áhitattal indulnak a temetőbe, s a szent atya intonációjára meghatón zengik a szent éneket. Elvonnak. Utjukban mellőznek egy-egy jeltelen sirt, mely mellett könyben ázó arccsal, imáját lassan mormolva, igazi szájalmat ébreszt az öreg anyóka, kinek még gyertyára sem tellett. És hány van ilyen, és hány van, ki pazar fénynyel és pompával díszíti a sirt; pedig talán bensőbb nyilatkozik meg a külsőségekre nem alkotott lény szíve. . .

Sötét est borul a tájra. Az őszi szellő tovább fujdogál, ringzizenti a ritkuló faágakat, s el-elkapdossa az elhaló harangszó hangját. A fényár eloszlik, a mécesek kialsznak, a gyászolók kesergő szívevel térnek haza. A temető ismét néma, kietlen, az ajtatoskodók harangok zúgása közben térnek vissza, s a esőndes estén visszhangzik a légkörben. A szent ének áhitatra gerjesztő hangja: Dicsőség a magasban lakó Istennek, ki nem enged el-kárhozni a benne hívőket!

* * *

A temető, a halottak ünnepe szokott kegyelettel ülték meg városunkban is. Az idő pompás volt, valóságos tavaszi nap melegített, s a kedvező idő meg is látzott a temetőn. Egész nap fel-alá hullámzott a járó-kelők tömege: a gyászolók összevegyültek a nézőkkel; a sírokat felkoszorúzták s különösen délután ugyancsak szorgosan munkálkodott több apró női kéz a sírok feldíszítésén.

Este 1/2 óra tájban kigyultak a lámpák s a sok ezer gyertya meg apró méceses sűrű lángnyelvecskéi intenzív fénynyel árasztották el az egész temetőt. A sírok mellett lehorgasztott fővel, keseregve rebogtek imát a gyászolók az elhunyt örök nyugalmaért. X

Megei dolgok. Lapunk mult számában jelezttük, hogy a törvényhatóságunk életében legközelebb felmerült érdekesebb mozzanatok tárgyalására visszatérünk. A lefolyt hét eseményeinek regisztrálása annyira igénybe veszi lapunk szűk keretét, hogy a függőben lévő megei ügyek vitatását kénytelenek vagyunk a jövő hétre el-halasztani.

A gyermekek költője Pósa Lajos ismét megjelent körünkben. A rokonszenves poéta szerdán délben lapunk szerkesztőjének volt szívesen látott vendége, esse pedig Bodon József kiváló beszélyírónk társaságában egykori kedves tanárának Fábry Jánosnak vendégserzet házában töltött el néhány kellemes órát. Értesülésünk szerint a költő tisztelői ma a kaszinó társalgó termében közvacsorát rendeznek.

Eljegyzés. Dr. **Szabó Sámuel** köztisztviseltek és szeretetnek örvendő megei főorvos bájos és kedves leányát, **Arankát** november hó 2-án jegyezte el **Mavikorsky Géza**, Szász-Coburg-Góthai Fülöp herceg baloghvári uradalmának derék számtartója. Boldog családi-élet legyen az ifju pár osztályrésze!

Kinevezés. A helybeli törvényszék elnöke Schönleiner Károly és Simkó Endre tanárokat írás-szakértőkül kinevezte.

Felolvasás a polg. olvasóköriben. A közhasznu és szakszerű felolvasások tartását a polgári olvasóköri dicséretre méltó buzgalommal igyekszik rendszeresíteni. Mult hó 30-ikán ismét Grasselli Miklós földmives iskolai tanár s a gazdakör jegyzője tartott egy nagy érdekű s gazdasági tekintetben kiválóan fontos kérdést tárgyaló felolvasást a sertéshizlalásról. A nagy gonddal készült felolvasást, méltó figyelemmel hallgatta a szép számu, többnyire szakértőkből álló közönség. — A felolvasó fejtegette annak a módját, mint lehetne megakadályozni sertéseinkkel a külföldi forgalomból való rohamos kiszorulását. Egyik jelentékeny tényezőnek tartja erre nézve az olesón való hizlalást, melynek módját és egész menetét alapos szak-képzettséggel, avatott tollal ismerteti, s megjegyzi, hogy a hizlalás titka nagyrészt a fokozatos, de mielőbbi darára való átmenetelen alapszik, a nélkül azonban, hogy ebből kellemetlen visszahatás álljon elő. Felolvasása végén azt a figyelemre-méltó megjegyzést teszi az előadó, hogy a hizók eladása vagy vetelénél a gyakori esalódást okozó szemmérték helyett a sulymérték alkalmazandó. A felolvasót érdekes előadásaért a jelen voltak lelkesen megéljenzették. Megjegyezzük még, hogy „Két felolvasás a gazdaság köréből“ (I. Legfőbb pontok, II. A sertéshizlalásról) czim-mel Grasselli Miklós egy kis nyomtatott füzetben közrebocsátotta előadásait. A füzetet melegen ajánljuk az érdeklődő szakemberek figyelmébe.

Költségvetés. Városunk jövő évi költségvetése a napokban fog a képviselőtestület elé kerülni. A tervezet szerint a deficit 3934 frt 39 kr. A szükséglet 81 ezer 887 frt, a fedezet pedig 77.953 frt 43 kr. A fedezetbe a már tényleg foganatosított pótdadó is be van számítva s így a hiány pótlásáról való gondoskodás a képviselőtestületnek rem csekély fejtőrésebe fog kerülni.

Le a cholera! A cholera-járvány ellen a leg-hatalmasabb óvszer a mulatság! A jókedv által a cholera ellen beoltott rimaszombati ifjuság azért a most már desinficiált egyetemi ifjuság bucsuja alkalmával, folyó 1892. évi november hó 5-én, Rimaszombattban, a Három Rózsa nagytermében, a korecsolya-egyesület javára tánczestélyt rendez, melyre a cholera-t gyűlölközösöget a rendezőség tisztelettel meghívja. — Külön meghívót szét nem küldetnek. — Belépti díj egy desinficiált forint. — Kezdeté este 9 órakor. — A rendezőség. — Ez a hangzatos plakát díszíti most az utczák sarkait. A gondolat elég szerencsés, hogy a cholera czigére alatt esalogatja a lelkes ifjuság közönségünket a jótékonyzélú mulatságra, sok bátorságra mutat, hogy a derék fiatalság attól sem ijed meg, hogy a nagyszakallú tudós professzorokkal, kik velük ellenkezőt állítanak, collusióba jönnek. — Ez mindegy, az a fő, hogy a mulatság sikerüljön, s minél számosabban legyenek részt benne igazi hamisítatlan jó kedvvel. Reméljük is, hogy teljesen sikerülni fog!

Sertéslopás. A rimaszombati gazdák sertésnyájából, a perjesi erdőn hétfőn reggelre virradóra harmincz darabot elhajtottak; az ismeretlen tulajdonuknak még nem jöttek nyomára.

Agarások mulatsága. A gömörmezei agarász társaság tagjai m. hó 29-én szombaton az első verseny nap estéjén kedélyes lakomára gyűltek össze a helybeli Rózsa vendéglő éttermében. Az előkelő társaságban a következő hölgyek is részt vettek: Szentmiklóssy Istvánné, Marton Jánosné, Ragályi Gyuláné, Máriássy Barnáné, Szentmiklóssy Kálmáné, Szeleczkyne leányával Jolánával, Kubinyi Kálmáné, Török Sára és Kubinyi Andrea. 11 óra tájban Palócz Kálmán jeles zenéje mellett a kitünően hangolt társaság ifjabb tagjai a hamarosan tánczeremébe átalakított helyiségben rákezdtek a híres gömöri csárdásra s a legfesztelebb kedélyvel és elragadó hévvel a késő éjjeli órákig táncoltak, belibonyítva, hogy mint igazi sportkedvelők a dobrai fensíkon nem fáradtak ki annyira, hogy Diana oltárától visszatérve Terpszikhórának is be ne mutathatnák áldozatukat.

Pinczeltűz. Mult hó 26-án este 6 órakor a főtéren lévő Samarjai-féle ház pinczejében felhalmazott papír és rongy még eddig nyilvánosságra nem jutott ok miatt kigyulladt. A pince ablakain előtörő füstre a járó-kelő közönség hívta fel a pince felett levő fizet tulajdonosának Löfkovics Lipótnak figyelmét, kinek jelentésére azonnal megjelentek a tűzoltók s Badinyi Gyula h. főparancsnok vezetés alatt a könnyen végetszé válható tüzet elfojtották. Az oltásban tűzoltóinknak nagy segítségére volt Papp László, ki elsőnek ment le a főtő füsttel telt helyiségbe s a pince ablakán kívülről benyújtott fecskendő esővel esakhamar legyőzte a felesapó lángokat.

Vármegyei ujdonságok.

Esküvő. Dr. Tóthi János jólsvai körorvos, városunk szülötte folyó évi október hó 31-én, hétfőn délelőtt 9 órakor vezette oltárhoz Felső-Balogon Lovasányi Soma ügyvéd kedves leányát Etelkát. — A menyegző a legszükebb családi körben folyt le s az ifjú pár az esküvő után azonnal Jolsvára utazott. — Zavartalan, állandó boldogság kísérje frigyüket!

Hymen. Baranyai Horváth Sándor körjegyző eljegyezte özv. Facsinay Jánosné kedves leányát Izabellát.

Reclamáció. A következő érdekes levelet vettük, s azt a beküldő kívánságához képest annál szívesebben közöljük, mert a jogos igények iránt mindig örömmel viseltünk megérdemelt figyelemmel: „Tekintetes Szerkesztő ur! Beesés lapja „Gömör-Kishont“ 1892. évi 45 ik számához esatolt „Mellékletben,“ a f. évi október 27-ikén tartott msgeyi bizottsági gyűlés lefolyásáról közölt tudósításban a többi között ez is olvasható: „A magyar nyelv sikeres tanításáért a következő tanítók jutalmaztattak, az erre kiküldött bizottság javaslata alapján: a 135 frtos Fáy Gusztáv-féle jutalmat Mánczos József vashegyi tanító nyerte el, ki a turesoki és szirkai iskolák megmagyarosítása körül is sikeres tevékenységet fejtett ki.“ — Ne vegye részemről szerénytelenségnek a tekintetes Szerkesztő ur, ha erre vonatkozólag bátor vagyok megjegyezni, miszerint a díjakat osztó m. t. bizottságnak tán nem volt tudomása arról; hogy mint a turesoki ág. h. evang. iskola rendes tanítója mult három éven át én voltam, azt önállóan, minden segéd nélkül magam vezetem, mint az a RMST. vasműrészvénytársaság 1891—92. évi iskolai „Értesítő“-ben az 54. oldalon C. fejezet 4. pontja alatt látható. A magyar nyelvet is azon iskolában előjáróm beismerése szerint sikeresen tanítottam. Tisztelettel kérem tekintetes Szerkesztő urat, — legyen szíves ezen igénytelen — de a félreértés kikérülése céljából indokolt alázatos észrevételemet becses lapjába átvenni. Mely kéréssem mellett mély tisztelettel maradok Csetneken, 1892. október 30-án. Tekintetes Szerkesztő urnak, alázatos szolgálója“ Krausz János, tanító.

A ragályos betegségek Szirken, hol e miatt az iskoláztatás is szünetelt, nagy pusztitást vittek végbe. Junius óta 36 tizenkét éven alóli gyermek esett áldozatul a pusztító ragályoknak.

Erdőéri szakvizsgák. Miskolczon folyó évi október hó 24-én és következő napjaiban megtartott erdőri szakvizsgán 16 vizsgázó jelent meg, kik közül 15-en eredménnyel tettek le a szakvizsgát. Gömörmezei illetőségű volt közöttük 10, kik közül 6 Coburg herceg, 2 Gróf Andrássy Dénes, 1 Ratkó városa, 1 Gróf Forgách Gyuláné erdőbirtokánál van alkalmazva.

Vegyes hírek.

Halálozás. Öszinte részvétellel értesülünk arról a vesztéséről, mely lapunk egyik kedves munkatársát Józsa Antal érte. Boldog családi életében a kis Ella igazi gyönyörűsége volt, s a mi „kedélyünk“: Józsa még a tárból is irt a kiesiről egy pár kedélyes sort. Most fekete szegélyű, nyomtatott gyászapon vesszük a szomorú tudósítást, hogy a kedves kis Ella m. hó 29-én váratlanul elhunyt, magával vitte a szerető szülők eddig legfőbb örömet. A gyászjelentés így szól: „Józsa Antal és neje szül. Chauvet Jenny, mint szülők, — özvegy Józsa Antalné és özvegy Chauvet Jánosné, mint nagyanyák, fájdalomtól megtört szívvel jelentik leányuknak, unokájuknak a kedves kis Józsa Ellának 8 hónapos korában, Halason f. hó 29-én, este 3/4 8 órakor történt váratlan halálát. Temetése a róm. kath. anyaszentegyház szertartása szerint folyó hó 31-én d. u. 2 órakor fog végbemenni. Halason,

1892. október 30. Legyen áldas a szeretett hamvak nyugalmán!“ — A mélyen sújtottszülők fogadják igaz részvétünket.

Kinevezés. Meszlényi Zoltán, a városunkban is ismert hatvani r. kath. iskolai tanítót a vallás és közoktatásügyi m. kir. miniszter, állami isk. tanítónak nevezte ki és szolgálatáért a Budapest fő- és székvárosi királyi tanfelügyelőség osztotta be.

Csillaghullás. A hivatalos lap közli a novemberi katonai előléptetések névsorát; e névsor szerint Báthory László honv. hadnagy, a szegedi 5-ik honv. gyalogezredhez főhadnaggyá, továbbá Pelsüzi Hámos László a besztezercebányai 16-ik honv. ezredhez hadnaggyá, Perjessy Mihály és Piacsek Rezső a 7-ik, illetőleg a 15. sz. honvédezekhez főhadnaggyokká nevezettek ki.

Felhívás a hazai közönséghez Baross Gábor emléksobrára leendő adakozásra. Érez-szobrot annak, a ki életében is érezte volt! Mintája az igaz férfinak, a hazafinak, a kormányférfinak. Kinek alkotásait hirdeti vas és arany. A ki Magyarországot önmagához közel hozta. A ki a honi ipart és kereskedelmet saját piedestáljára állította. A ki vaskaput tört hazánknak, arany kaput épített Fiuménknak. Baross Gábor szobra legyen az utókor előtt álltható jelvénye a munka megdicsőítésének. A nép filléreiből gyűljön össze az éreztömeg, mely szobrát alkotni fogja. A hatalmas alak, ki életében, mint Atlasz, hordozta vállán hazáját, hordozza azt ez éreztömeg alakjában is az idők végtelenségéig! — E felhívással fordulunk a nemzethez, Baross Gábor emlékének méltó megörökíthetése végett. A nemzethez, mely életében annyi ragaszkodással viseltetett iránta, halálában mélyen gyászolta, hogy állithassuk fel lehetőleg mielőbb a fő- és székváros keleti vaspályaháza előtti díszes téren azon férfiu éreztöbrot, kinek nagy alkotásai között legnagyobb mégis csak a hazai közlekedésügy ujáteremtése vala. A szoborra szánt adományok, az ivre jegyezve, a miskolczi kereskedelmi és iparkamarához küldendők, mely kezelésüket magára vállalni szíves volt. Budapest, 1892. október hó 15-én. — Vaszary Kolos, Magyarország hercegeprimása, mint a Baross-szobor bizottság védnöke. Báró Podmaniczky Frigyes a szobor-bizottság elnöke. Brázay Kálmán a szobor-bizottság alelnöke. Wahrmann Mór a szobor-bizottság alelnöke. J. Virág Béla a szobor-bizottság jegyzője. Sztérynyi József a szobor-bizottság jegyzője. Törldai Kádár Kálmán a szobor-bizottság jegyzője.

A „Szövetkezes“, ezen hova-tovább szélesebb körben terjedő közgazdasági folyóiratból megjelent az ez évi október havi szám. Változatos tartalmából kiemeljük az első cikket: Alakítsunk szövetkezeteket, melyben P. I. eddigi szellemi és anyagi haladásunk fokozására egyik hathatós eszközeül a szövetkezetet ajánlja. „Az igazi, a valódi szövetkezet nemcsak erősíti a tagok anyagi helyzetét, hanem emeli és fokozza szellemi és erkölcsi képzettségünket is. Nemesak erkölcsileg nemes, hanem igazán hazafias tettet végez az, ki valódi szövetkezetet hív életre, mert elősegíti a művelődés és vagyonosság terjedését.“ Többi érdekes cikkek: 2. A szövetkezetek igazgatása. 3. Levél Olaszországból. 4. Raktári szövetkezetek. 5. A falu jegyzője, melyben Barta László élénk vonással eseteli a jegyző hivatását a közvagyonosodás emelése körül. 6. A porosz adóreform. 7. Francia szövetkezetek. 8. A kolera tanúságai című cikk az alsó néposztályra is kiható nevelési és közgazdasági reformok felkarolását sürgeti a vagyonos osztály érdekében. Cselekvésre indíthat azon vesztély, mely a jobb módú osztályt is fenyegeti s azon vesztések, melyeket a járvány a forgalom megindításával magával hoz. Ha azt, a mibe a járvány kerül, annak idején a közegészség javítására fordítottuk volna, ma nem kellene rettegni életünkért.“ 9. Szövetkezetek erkölcsi alap nélkül. 10. Járások birtokok Poroszországban. 11. Szövetkezeti irodalom. Rövid közlemények fejezik be ezen számot. Lelkészek, tanítók, községi előjárók s minden ember barát nagy haszonnal olvashatják ezen olesó (egész évi előfizetés 1 frt) és népies irányú közgazdasági folyóiratot. Az abban ajánlott községi hitelszövetkezetek megalkotására most, midőn népünk nincsen már külső munkával elfoglalva, kínálkozik a legjobb alkalom.

Levelezés.

Jolsva, 1892. okt. 30.

T. Szerkesztő ur! Tudva azt, hogy a tanúgynek is szolgálatában állván b. lapja, van szerencsém a következőkről értesíteni: A nagyrocezi járáskör tanítóit, kiket most az időjárás s nem az Istenek gyűlölték, Garam helyett Rőczére 29-ére hívá egybe az elnök.

Először is tanulságos eszmecsere folyt Ertl Heribertnek „Czélszerű-e az állóírás behozatala e népiskolában?“ című tételéről irt s jegyzőkönyvi köszönettel fogadott értekezése felett.

Jelen viszonyok közt: nem; de ha az iskolai padok milder tekintetben s különösen azon íráshoz megfelelőleg javulnak: hangos „igen“-nel felel a kérdésre a kör minden habozás nélkül.

Polez József a „Magyarországi turista egyelet“-et s az általa képviselt eszmét s annak hasznát ismertette, vonatkoztatva az egészségre s iskoláigyre. Jelenti, hogy megkeresést kapott, — mint turista egyleti tag, — hogy mivel ez egylet „tanítói osztály“-a tavasszal megyénk természeti ritkaságait óhajítja megnézni, e célból program készítésére s kalauzálásra vállalkoznék.

Reményét fejezi ki, hogy a kollegiális szeretet megtermi gyümölcsét.

A kör a központ figyelmébe ajánlja előterjesztését s bizik annak bölcsességében, hogy megtalálja a módot, hogy az a kirándulás megyénk s tanúgyének javára s a résztvevők testi s szellemi erősödésére szolgáljon.

Bárasak minél több követőre találja a turistaság, mely a test és lélek orvosa, gyógyszerre.

Az indítványok közül a jegyzőkönyvre vonatkozó, hogy új szerzetessék be, s ilyenben ezentejlünk lapot legkegyelmesebb urunk királyunk iránt tartozó hűségünk s hódolatunknak kifejezésére; s a Jurin Samu által az „Eötvös“-i, árvaházi alapokra vonatkozó jelentéseknek az Evkönyvbe való kinyomatása — mi érdekeny hátrányára van az ügynek, ha abból hiányzik, — elfogadtattak; ugyszintén Rőczey Istvánnak, mint a kör s egylet buzgó tagjának is volt elnökének; Dövényi s Krausz Jánosnak eltávozásuk felett sajnálatnak s jegyzőkönyvi köszönetnek kifejezés adassék, egyhangulag történt meg.

A tavaszi körgyűlés Polomkán következő programmal fog tartatni: „Magyar nyelv tanítása kezdő fokon“ Pál Béla tanító; „Tanítói segélyegylet alapszabály tervezet“-ét Jurin Samu ismerteti; „Utastások a nemzeti ünnepeknek a népiskolában való megtartására“ című tételről Poltz József értekezik, s Mánczos József „Gömör-megye földrajzát“ bírálja. — Említendőnek vélem azokat a szép almafajokat, miket Mariányi Antal kartársunk kiállított.

Nem is hittük, hogy Rőczén oly jó gyümölcs is teremjen!

De arról meg voltunk győződve, hogy Rőcze szíves vendégszerető.

Poltz József, jkőri jegyző.

Törvényszéki esarnok.

A rimaszombati kir. törvényszék, mint büntető bíróság előtt a jövő hét folyamán következő bűnügyek kerülnek nyilvános tárgyalás alá. És pedig:

- November 9-ik napján.
 1. Lopás büntetével vádolt Vitko György ellen indított fenyítő ügy.
 2. Súlyos testi sértés büntetével terhelt Pásztoresik Pál elleni bűnügy.
 3. Bárdos Kriston József és Hiezér Márton elleni bűnügyekben II-od bírósági ítélethirdetés.
- November 10-ik napján.
 1. Zsarolás vétségével terhelt Balázs Istvánné elleni fenyítő ügy.
 2. Hatóság elleni erőszak büntetével vádolt Pauko András elleni ügy.
 3. Magánlak sértés büntetével terhelt Porteleki József elleni ügy.
 4. Nagy Matyo István elleni ügyben felsőbb bírósági ítélet hirdetés.

Mi az ára két fognak? Megmondhatja Grega János telgárti lakos, a kit rossz csillaga bizonyos „kicsiség“ miatt oly kellemetlen situációba vezért, hogy épen vele szemben kellett a helybeli kir. törvényszéknek a mult hét egyik napján megszabni, hogy a honi büntetőtörvényben meghatározott árak közül melyik felel meg két, nem vétetlenül, hanem „külső behatás“ következtében kitért fognak. De hogy a dologra térjünk, elmondjuk egyszerűen a mint történt. Mert valóban megtörtént, bár Grega koma jobb szeretné, hogy ha meg nem történt volna az, hogy neki a mult év egyik verőfényes délutánján kedve szotytyant a községbeli Iezig nem denaturált „lelkétől“ kissé felhevülve, a Telgárthoz tartozó, Királyhegy nevű erdő részben sétat tenni és az ott dolgozó vikaróci favágókat látogatásával megtisztelni. A vizitet a favágók kunyhójában lévő Kozsár József kellő udvariassággal is fogadta s vendégét a helyzetnek megfelelő üléssel is megkínálta. Egyről-másról folyt a beszéd s a nélkülözhetlen hangulat gerjesztő „gutyi“, bár nem esikobörös kulacsban, de elég esinos külsejű szalmafonadékú üvegben, egyre erősebben és erősebben fokozta a szóáramlatot a vendég és gazda ajakán annyira, hogy egyszer csak meg is unta már a vendég és minthogy a gazda megeredt szóárjának gátat vetnie másképp nem sikerült, bizonyosan azon axioma hatása folytán, hogy: „hol nem bírsz okkal, bátran vágj közbe botokkal“, olyat vágott Kozsár József vendéglátó gazdájának pofok arczulatjára, hogy a szájában levő zafos, pipamariadéki ingredienciával együtt két teljesen ép foga is — megúnva a sorban való vesztéglést — a kunyhó zöldgalyborította padimentumára ugrott. Egy pillanat alatt meg is változott az előbb még barátságos kunyhó belseje, mert a mint a többiek társuk verbe borult ajkát meglátták, menten kérdőre vonták a bántalmazót, a kinek azonban szintén akadván védelmezője, megindult a baltaharez, melynek eredménye egy-egy tehetetlen balkar alapos megsebzése lett. Ennek a révén aztán nem is maradt a dolog annyiban, hanem bírói beavatkozás alá került, a mely azzal végződött, hogy a két fogért megfelelő számú heti vendégeskedésre hivatott meg a szakavatatlan fogműtő a helybeli fogházba, a hol majd a balkar operatiót végzett kollegájával együtt, a kit ugyanoda két hónapra invitáltak meg, elmélkedhetik a fölött, hogy másnak a mesterségébe avatlatlanul belekontárkodni egyáltalán veszélyes, annál inkább pedig, ha azt valaki még oly győágédtelenül is teszi, a mint ő Kozsár barátjával szemben tette.

Közönség köréből.*)

T. Szerkesztő ur! Nem régen voltam bátor értesíteni arról, hogy a kokovai róm. kath. plébániát ledöntik s helyébe újat építenek.

Ma, midőn a gyönyörű épület immár a használatnak átadott, meg nem állhatom, hogy a hívek nevében ne mondjak hálás köszönetet Knöpfler Károly vállalkozó urnak, a ki nem ismerv semmi fáradságot és anyagi áldozatot, mindent elkövetett, hogy a régi, ronda és szűk paplak helyére egy impozans, minden tekintetben szép s kényelmes parochiát építtessen. F. hó 23-án szentelte azt be főt. Bukovina Antal plébános ur nagyszámú hívő jelenlétében; folyó hó 27-én pedig ünnepelesen adta át az épületet Knöpfler Károly ur a mérnöki hivatal kiküldötteinek.

A ki ismerte a régi, szűk épületet, nem hinné, hogy azon a bizonyos helyen most igen szép négy szoba, konyha, élesztár stb. áll.

Kedves köteleességet teljesíték tehát akkor, a midőn ez uton nyilvánítom a hívek igaz köszönetét, kívánva, hogy az egek Ura Knöpfler Károly urat mindnyájunk örömeire még sokáig tartsa meg, s emlékezzék reá még a késő utókor is, a ki nélkül aligha épült volna fel az új épület úgy, mint a hogy az most már valóban itt diszlik. Isten éltesse őt!

A t. Szerkesztő urnak alázatos szolgálója. Kokova, 1892. október 27-én.

Jókovi Emil.

*) E rovat alatt Eözlötték díjtalanok; tartalmaért a felelősség a beküldőt terheli. Szerk.

Felelős szerkesztő: **Lőrinczy György.**
Kiadó-tulajdonos: **Dr. Bernát István.**

Piaczi árak Rimaszombatban, 1892. évi október hó 29-én tartott heti vásáron:

	Métermázsáinkint	Hektoliterenkint
Tiszta buza	7.10— 7.20	5.25— 5.50
Feles buza	6.00— 6.20	4.60— 4.90

Rozs	6.00— 6.20	4.60— 4.90	Krumpli	0.00— 0.00	1.25— 1.50
Árpa	6.00— 6.30	4.20— 4.60	Köles	0.00— 0.00	8.35— 9.00
Zab	2.50— 5.70	2.00— 2.25	Széna kötve	1.80— 0.00	0.00— 5.00
Kukoriceza	5.00— 5.50	3.25— 3.35	Takarmány szalma	0.80— 0.00	0.00— 0.00
Bükköny	0.00— 0.00	0.00— 0.00	Alom-szalma	0.80— 0.00	0.00— 0.00

ESKÓR

(epilepsia) 9—*

visszaesés nélkül gyógyítható. Ezer és ezer bizonyítvány tanúsítja a tudomány ezen bámulatos diadalát. A betegségről szóló kimerítő leírások, levélbélyegek kapcsán a következő címre intézendők:

„Office Sanitas“, Paris
30, Faubourg Montmartre.

Legjobb óvszer

kolera ellen

az én ugynevezett

kárpáti borovicskám.

3½ literes fonott üveg-kosárban 3 forint.
1 ládika 3 literes üveggel 2 frt 80 kr.
portomentes küldéssel

Christmann L. E.

szepességi különlegességek
szétküldési üzlete

Szepes-Őr-Mihályon. (u. p. Sztrázsa.)

Hirdetmény.

1877. sz. — Nagy-Röcze város tulajdonához tartozó, a piacon fekvő **nagy vendéglő, alsó korcsma és fürdő**, azokhoz tartozó melléképületekkel, jégvermekkel stb. az 1893-ik év január hó 1-től kezdve három egymásután következő évekre, **november hó 14-én, délelőtt 9 órakor** a városházán nyilvános árverés útján, a zárt ajánlatok elfogadásával is, haszonbérbe kiadatnak, az árverési, illetve haszonbérleti feltételek a városház irodájában megtekinthetők.

Nagy-Röczén, 1892. október hó 26-án.

Stefancsok, polgármester.

Nagy faeladás.

Mű- és bányafa eladás.

A néhai **Kerepessy István és Márton** tulajdonát képezett kis-esoltói, nagy-esoltói, lekenyei, pusztá-tereszkenyei, pelsőczyi erdők összes faállománya, egészben vagy részletekben **1892. évi november hó 22-én** d. e. 10 órakor **Tornallyán**, a nagyvendéglőben magán-árverés útján el fog adatni, mely időre és helyre a t. vevők azzal hivatnak meg, hogy bánatpénzül 10,000 frt teendő le.

A feltételek előzetesen alólírott zárgondnokkal megbeszélhetők.

Kelt Tornallyán, 1892. nov. 1-én.

1—3 **Tornallyay Árpád**,
zárgondnok.

TISZTA VÉR

az egészség! 9—*

Titkos betegségek, kiütések, halvány-ság, általános fáradtság, gyengeség: mindez eltűnik, ha a vér egészséges! Gyógymódunk alkalmazása mellett kezeskedünk a gyökeres gyógyulásról. Kérdezősködő levelekhez levélbélyeg csatolandó.

„Office Sanitas“, Paris
30, Faubourg Montmartre

Árverési hirdetmény.

Szab. Rimaszombat r. t. város tulajdonához tartozó, eddig az italmérségi joggal bérbeadott **Három Rózsa, Huszár, Gondúzó, Szabadka pusztai** szálloda és vendéglő, **Diana fürdő** kerti helyiség, Főtéri közház alatt lévő **pinceszék** zárt ajánlati versenytárgyalás útján 1893-ik év január hó 1-től számított 3 évre bérbeadandó lévén, felhivatnak mindazok, kik ezen helyiségeket avagy annak egy részét bérbe venni kívánják, hogy ez iránti zárt s az ígért bérösszeg 5%-ával ellátott ajánlataikat **1. évi november hó 18-ának délelőtt 12 óráig** a polgármesteri hivatalnál adják be.

A részletes árverési feltételek a polgármesteri hivatalban a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Kelt szab. Rimaszombat r. t. város képviselőtestületének 1892. évi november hó 2-án tartott közgyűléséből.

1—2

Szabó György, polgármester.

LÖFKOVICS LIPÓT

női- és férfi-divatáruháza

1—*

RIMASZOMBAT.

Bámulatos olcsó áron eladatnak:

Női kabátok: őszi és tavaszi, bélés nélkül.

Női kabátok: őszi és tavaszi, selyem béléssel.

Női kabátok: vastag kamgarn, téli minőség, bélés nélkül.

Női kabátok: vastag kamgarn, téli minőség, selyem béléssel.

Női kabátok: Adria, vattirozott, serch béléssel.

Női kabátok: Adria, vattirozott, selyem béléssel.

Női kabátok: kamgarn, vattirozott, bársony gallérral.

Női kabátok: kamgarn, vattirozott, himzett gallérral.

Női kabátok: kamgarn, férfi façon, bársony gallérral vagy anélkül.

Női felöltők: minden kivitelben.

Gyermekek és leány-köpenyek.

Muffok és sapkák.

Harisnyák, keztyűk, Jäger-ingek és nadrágok.

Boák; fehér, tibat, szürke, drapp vagy bárminő színekben **3 frt.**

Karmantyuk (muffok); egy pár száz darab **75 krtól** kezdve.

Női sapkák: sealskin vagy nyulszőr

Női sapkák: plüsch vagy bársonyból.

Női sapkák: tollból.

Férfi sapkákban: roppant nagy választék és meglepő olcsó árak.

Kézi munkákban: igen nagy választék, minden tárgy képviselve, legujabb kivitelekben.

Vidéki megrendelések naponta kétszer eszközöltetnek.
10 frtot meghaladó bevásárlást bérmentve küldök.